

บทที่ 10 ประวัติศาสตร์นิพนธ์ในศตวรรษที่ 20

ศตวรรษที่ 19 ได้ชื่อว่าเป็นยุคทองของการเขียนประวัติศาสตร์ ศตวรรษที่ 20 เรียกว่าเป็นยุคเงินเนื่องจากประวัติศาสตร์ในศตวรรษที่ 20 มิได้เฟื่องฟูเช่นเดียวกับศตวรรษที่ 19 สังคมในยุโรปเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากแต่ละประเทศพัฒนาสู่การเป็นประเทศอุตสาหกรรมมากขึ้น ทำให้ลูกชายของชนชั้นกลางมุ่งสู่อาชีพที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรม การค้า การธนาคาร วิทยาศาสตร์มีความสำคัญเพิ่มขึ้น ทำให้มีการสนใจปัญหาที่เกี่ยวกับสังคมอุตสาหกรรม เช่น เศรษฐศาสตร์ สังคมวิทยา และจิตวิทยา สำหรับประวัติศาสตร์มิใช่เป็นวิชาเดียวที่มุ่งค้นหาพลังที่จะตัดสินโครงสร้างของสังคมโลก และการพัฒนาของสังคมโลกอีกต่อไป

นักประวัติศาสตร์ส่วนใหญ่ตอบโต้ต่อสภาวะความเสื่อมของประวัติศาสตร์นี้ต่าง ๆ กัน นักประวัติศาสตร์กลุ่มหนึ่งยึดมั่นในหลักการที่ใช้มาตั้งแต่ศตวรรษที่ 19 ในขณะที่อีกกลุ่มหนึ่งมีความเห็นว่าหากประวัติศาสตร์ประสงค์ที่จะมุ่งรักษาความสำคัญของวิชาในโลกปัจจุบัน นักประวัติศาสตร์จะต้องหาข้อสรุปและผลที่แน่นอนคล้ายนักวิทยาศาสตร์ ดังนั้นการศึกษาประวัติศาสตร์จะต้องค้นหากฎที่ทำให้มีการพัฒนาทางประวัติศาสตร์ ในฝรั่งเศส เฮนรี เบอร์ ผู้ก่อตั้งนิตยสาร *Revue de Synthèse Historique* เขามีความเชื่อว่าหากนักประวัติศาสตร์ใช้ผลของการค้นคว้าของวิทยาศาสตร์สมัยใหม่ก็จะสามารถค้นหารูปแบบของการพัฒนาทางความคิดของมนุษย์ตั้งแต่แรกเริ่มมีอารยธรรมได้ นิตยสารของเขามีจุดประสงค์จะเผยแพร่งานที่มุ่งค้นคว้าในแนวดังกล่าว ในเยอรมนีผู้สนับสนุนประวัติศาสตร์แนวนี้ คือ คาร์ล แลมเพรชต์ (ค.ศ. 1856-1915) เขาเขียนประวัติศาสตร์วัฒนธรรม จัดพิมพ์นิตยสารชื่อ *Archiv Für Kulturgeschichte* โดยได้รับอิทธิพลจากนักจิตวิทยา ชื่อ วิลเฮล์ม วุนด์ต์ เขามีความเห็นว่าควรนำวิชาจิตวิทยาสังคมมาใช้กับประวัติศาสตร์ เขาคาดว่ากฎทางจิตวิทยาจะอธิบายการพัฒนาในประวัติศาสตร์ได้ เนื่องจากแต่ละยุคจะมีจิตวิทยารวมของยุค แต่ก็จะมีข้อเชื่อมต่อกันระหว่างภาวะจิตใจอย่างหนึ่งของยุคหนึ่งไปอีกรุ่นหนึ่ง แลมเพรชต์ มีลูกศิษย์ชาวอเมริกันจำนวนมาก แต่ในเยอรมนีมีผู้ต่อต้านเขามาก ระหว่าง เบอร์ และ แลมเพรชต์ นั้นมีผู้นับถือ เบอร์ มากกว่า แต่ เบอร์ มีอิทธิพลต่อประวัติศาสตร์นิพนธ์ของฝรั่งเศสหลังสงครามโลกครั้งที่ 1

โดยที่ในระยะนี้ มีการยอมรับความสำคัญและประโยชน์ของวิชาเศรษฐศาสตร์มากขึ้น ทำให้นักประวัติศาสตร์ให้ความสนใจต่อบทบาทของปัจจัยทางเศรษฐกิจ เริ่มตั้งแต่มีการ

โดยที่ในระยะนี้ มีการยอมรับความสำคัญและประโยชน์ของวิชาเศรษฐศาสตร์มากขึ้น ทำให้นักประวัติศาสตร์ให้ความสนใจต่อบทบาทของปัจจัยทางเศรษฐกิจ เริ่มตั้งแต่มีการ

ประชุมสมัชชาประวัติศาสตร์ระหว่างประเทศ ในเบอร์ลินใน ค.ศ. 1908 และในลอนดอนใน ค.ศ. 1913 โดยมี เฮนรี ปีเรนเน เป็นบุคคลสำคัญ เขาเสนอแนวคิดจุดกำเนิดของเมือง และความเกี่ยวพันระหว่างลัทธิทุนนิยมในระยะแรกกับการพัฒนาของระบบบริหารที่รวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลาง

อย่างไรก็ดี นักประวัติศาสตร์ส่วนใหญ่ยังไม่เห็นด้วยในการเปลี่ยนวิธีการของประวัติศาสตร์ของศตวรรษที่ 19 ตัวอย่างเช่นการจัดพิมพ์ The Cambridge Modern History ซึ่งมีนักประวัติศาสตร์หลายประเทศร่วมมือเขียน ก็มีได้ขยายประวัติศาสตร์ออกจากขอบเขตเก่า ๆ ส่วนใหญ่ยังคงยอมรับวิธีการความคิดที่ใช้ในศตวรรษที่ 19 ดังนั้น ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 นักประวัติศาสตร์ยังคงใช้แนวเก่า มีการค้นคว้าวิจัยเรื่องเล็ก ๆ ในยุคต่าง ๆ กัน ส่วนในการเรียนก็มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอนว่านักศึกษาจะต้องเลือกว่าจะเลือกยุคใดสมัยใดเป็นวิชาเอก

หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 นักประวัติศาสตร์ยุโรปสนใจปัญหาใครเป็นผู้ผิดในสงครามโลกครั้งที่ 1 รัฐบาลของประเทศต่าง ๆ มุ่งพิมพ์เผยแพร่เอกสารทางราชการเพื่อพิสูจน์ว่านโยบายของตนใน ค.ศ. 1914 นั้นถูกต้อง ตั้งแต่สมัยดั้งเดิมจนถึงเกิดสงครามโลกครั้งที่ 1 รัฐบาลชาติต่าง ๆ มักจะเก็บเอกสารเกี่ยวกับการเมืองต่างประเทศหลังจากเกิดเหตุการณ์แล้วเป็นความลับเป็นเวลา 50-60 ปี เช่นใน ค.ศ. 1914 ฝรั่งเศสและเยอรมนียังไม่มีการพิมพ์หลักฐานเกี่ยวกับสงครามฟรังโก-ปรัสเซีย ค.ศ. 1870 โดยสมบูรณ์ ดังนั้น ในระยะนี้นักประวัติศาสตร์จะสรุปว่าประเทศใดก่อสงครามได้อย่างไร

หลังจากเกิดการปฏิวัติในรัสเซีย ออสเตรีย เยอรมนี ใน ค.ศ. 1917 - 1918 รัฐบาลใหม่ของประเทศดังกล่าวไม่ต้องการปิดบังข้อเท็จจริงของการปกครองระบอบเก่า รัฐบาลใหม่หวังว่าหลักฐานของกระทรวงต่างประเทศจะแสดงว่าประเทศใดควรรับผิดชอบต่อการเกิดสงครามซึ่งจะมีส่วนช่วยให้รัฐบาลใหม่อยู่ในอำนาจได้ต่อไป เพราะประชาชนจะเกลียดชังรัฐบาลเก่ายิ่งขึ้น ดังนั้นรัฐบาลออสเตรีย เยอรมนี ต่างก็พิมพ์เอกสารต่างประเทศเกี่ยวกับสงครามโลกครั้งที่ 1 ออกเผยแพร่เช่นในออสเตรียมี Red-Book ในเยอรมนีมี Kautsky Documents และพิมพ์ Gross Politik เป็นเอกสารสำคัญตั้งแต่ ค.ศ. 1870-1914 ผู้พิมพ์คือ ฟรีดริช ทิมม์ ออสเตรียก็พิมพ์เอกสารตั้งแต่ ค.ศ. 1908-1914 เป็นเอกสารเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างออสเตรียและเซอร์เบีย รัสเซียก็พิมพ์สัญญาลับในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1917 และอนุญาตให้นักประวัติศาสตร์ฝรั่งเศสและเยอรมนีเข้าไปค้นคว้าในกองบรรณสารได้ซึ่งทำให้ฟรีดริช สตีฟ พิมพ์ออกมาเรียกว่า Der Diplomatische Schriftwechsel Iswolski เป็นงานที่มีมาตรฐานชั้นหนึ่ง

รัฐบาลอังกฤษเป็นรัฐบาลแรกที่ไม่ใช้รัฐบาลปฏิวัติที่สมัครใจพิมพ์เอกสารเกี่ยวกับสาเหตุของสงครามโลกครั้งที่ 1 โดยเริ่มใน ค.ศ. 1926 เรียก British Official Documents on the Origins of the War 1898-1914 ผู้พิมพ์คือจี.พี.กูซ และ เอช ดับเบิลยู วี เทมเปอร์ลี

ฝรั่งเศสนั้นไม่ได้พิมพ์เอกสารของตนทันที และก็อาจหาอ่านจากเอกสารของรัสเซียและอังกฤษ จนกระทั่งค.ศ. 1928 ฝรั่งเศสจึงประกาศจะพิมพ์เอกสารต่างประเทศโดยเริ่มต้นตั้งแต่ ค.ศ. 1871 เป็นต้นไปคณะกรรมการที่ดำเนินการมี 48 คน ส่วนมากใกล้ชิดกับเหตุการณ์ที่นำไปสู่สงคราม อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดีฝรั่งเศสมิได้พิมพ์เอกสารทั้งหมด สหรัฐก็พิมพ์เอกสารในระหว่างสงคราม มุ่งอธิบายว่าจะถกเถียงปัญหาผู้ก่อสงครามได้อย่างไรในเวลาอันรวดเร็ว

ระยะนี้ผู้เกี่ยวข้องกับสงครามโลกครั้งที่ 1 ต่างก็พิมพ์บันทึกความทรงจำหรือบันทึกประจำวัน ซึ่งต่างก็มีความลำเอียงด้วยกันทั้งนั้น แต่ก็มีส่วนช่วยให้เข้าใจเอกสารต่างประเทศและแรงกระตุ้นของนักการทูตได้ดีขึ้น ส่วนใหญ่นักประวัติศาสตร์ต่างก็มีทัศนคติแตกต่างกันในเรื่องใครเป็นผู้ผิดในสงครามโลกครั้งที่ 1 บางครั้งนักประวัติศาสตร์ให้ความร่วมมือในการดัดแปลงหลักฐานนักประวัติศาสตร์เยอรมัน เช่น เอ็ดวูด ไมเออร์ เขียนโจมตีจักรวรรดิอังกฤษ จอร์จ ฟอน บีโลว์ ยกย่องราชวงศ์โฮเฮนซอลเลิน นักประวัติศาสตร์ของฝรั่งเศสก็เช่นเดียวกัน ได้แก่ เออร์เนสต์ ลาลิส และ อัลฟอง ออลาร์ต นักประวัติศาสตร์ที่มีชื่อเสียงในการเขียนการปฏิวัติฝรั่งเศส ต่างก็โจมตีเยอรมนี

ในอังกฤษ วิกแฮม สติ๊ด ประณามออสเตเรียและยกย่องเซอร์เบีย อาร์ ดับเบิลยู ซีตันวัตสัน ก็โจมตีออสเตรียฮังการี หรือ เจ ดับเบิลยู เฮดแลม โจมตีเยอรมันจนได้เป็น เซอร์ เจ ดับเบิลยู เฮดแลม-มอลล์เลย์ นักประวัติศาสตร์ในสหรัฐอเมริกาส่วนใหญ่ก็มีสภาพเช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ แต่ก็มีนักประวัติศาสตร์บางคนที่มีได้เขียนแนวชาตินิยม ได้แก่ ซีล, ซีวิล ทอมป์สัน, เฮนเดอร์สัน, เซพเพิร์ด และสมิทซ์ นักประวัติศาสตร์ กลุ่มนี้ถูกประณามว่าทรยศทางปัญญา มหาวิทยาลัยบางแห่งได้ร่วมมือในการเขียนประวัติศาสตร์ต่อต้านเยอรมัน เช่น War Book ของมหาวิทยาลัยวิสคอนซิน เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีการขยายขอบข่ายของวิชาประวัติศาสตร์ออกไป อย่างไรก็ตาม การขยายขอบข่ายวิชาประวัติศาสตร์ออกไปมิใช่ของใหม่ แม้ว่านักประวัติศาสตร์สนใจประวัติศาสตร์ศาสนาและการเมืองตลอดทุกสมัยก็ตาม เพียงแต่ว่าหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 นี้ มีผู้ยอมรับมาก

ขึ้น เช่นมีการสนใจประวัติศาสตร์การพัฒนาทางปัญญา¹ ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจ² ประวัติศาสตร์วิทยาศาสตร์ เป็นต้น

ในศตวรรษที่ 20 นี้ ไม่มีนักประวัติศาสตร์ที่ได้รับความนับถือและการต้อนรับจากประชาชนเหมือนนักประวัติศาสตร์ในศตวรรษที่ 19 แต่ก็ยังมีนักประวัติศาสตร์ที่เด่นในสาขาของตน สมควรได้ชื่อนักประวัติศาสตร์ใหญ่ ได้แก่ ไมเนก ในเยอรมนี บลอก แห่งฝรั่งเศส ซาโบด แห่งอิตาลีนักประวัติศาสตร์ทั้ง 3 คนมีอิทธิพลต่อประวัติศาสตร์นิพนธ์ในประเทศของตน และต่อยุโรป การที่ประวัติศาสตร์ขยายขอบข่ายออกไป เนื่องจากอิทธิพลของนักประวัติศาสตร์ดังกล่าว

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 นักประวัติศาสตร์ศึกษาปัญหาอันนำสู่สงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งเป็นสภาพคล้ายหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ประเทศต่าง ๆ ในยุโรปต่างพิมพ์เอกสารออกมา แต่หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 นี้แตกต่างจากหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 กล่าวคือการค้นคว้าทางประวัติศาสตร์มิได้มุ่งที่ปัญหา หรือค้นหาผู้ผิดเช่นเคย นอกจากนี้นักประวัติศาสตร์พยายามอธิบายการที่ยุโรปเสื่อม มิใช่มหาอำนาจชั้นหนึ่งอีกต่อไป จึงมีการศึกษาประวัติศาสตร์อื่น ๆ เช่น จีน รัสเซีย แต่ในสหรัฐประสบความสำเร็จในด้านนี้มากกว่ายุโรป เพราะการศึกษาประวัติศาสตร์ในอเมริกามีการแบ่งเป็นประเทศอยู่แล้วเช่น ประวัติศาสตร์ฝรั่งเศส อังกฤษ เมื่อมีสาขาใหม่ ๆ จึงแทรกได้ง่ายกว่า ส่วนในยุโรปอาจารย์ประวัติศาสตร์มักรับผิดชอบประวัติศาสตร์ทุกสาขา แต่ทางปฏิบัติมักเน้นประวัติศาสตร์ชาติของตน อาจารย์ประวัติศาสตร์ในยุโรปทั่วไปมักขาดความรู้ทางประวัติศาสตร์ของประเทศที่มีได้อยู่ในยุโรป³

---

¹คือการศึกษาความคิดของชนชั้นตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงสมัยปัจจุบัน การศึกษาความคิดของมนุษย์มีความสำคัญ เนื่องจากความคิดนี้เป็นส่วนหนึ่งที่ประกอบเป็นบุคลิกของมนุษย์และการกระทำของมนุษย์ ดังนั้นความคิดของมนุษย์ในยุคหนึ่งเป็นสิ่งสำคัญและมีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมของมนุษย์

²ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจเริ่มมีการพัฒนาในศตวรรษที่ 19 การพัฒนาของประวัติศาสตร์เศรษฐกิจมี 2 ชนิด ชนิดแรกนำเอาวิธีการและความคิดของประวัติศาสตร์การเมืองมาใช้ในประวัติศาสตร์เศรษฐกิจ มีการเขียนเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปของการบรรยาย ชนิดที่ 2 เป็นการค้นคว้าปัญหาใดปัญหาหนึ่งโดยเฉพาะ

³John Higham, L. Krieger and F. Gilbert, *History*, pp. 383-384.
pp. 383-384.

โดยสรุปมีการศึกษาประวัติศาสตร์ขยายไปทุกภูมิภาค ดังนั้นหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 จึงมีนักประวัติศาสตร์เขียนทุกสาขาอย่างไม่เคยมีมาก่อน ปัจจุบันนี้มีแนวโน้มเอียงการใช้สถิติในการศึกษาประวัติศาสตร์ เช่นผลงานของ ลอว์เรนซ์ สโตน และ จี อี ไอเมอร์ ใช้สถิติเพื่อศึกษาประวัติศาสตร์อังกฤษในศตวรรษที่ 17 นอกจากนี้มีการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาประชากร โดยเฉพาะการศึกษาปัญหาประชากรในศตวรรษที่ 18 ในทศวรรษ 1950 และ 1960 มีการสนใจศึกษาในหัวข้อประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เนื่องจากปัญหาอันเกิดจากการเมืองและเป็นผลจากการศึกษาประวัติศาสตร์ประชากร

เบลเยียม

เฮนรี ปีเรนเน (ค.ศ. 1862-1935)

ได้รับการศึกษาในเบลเยียม เยอรมนี และฝรั่งเศส เป็นอาจารย์ประวัติศาสตร์ที่มหาวิทยาลัย เคนต์ เชี่ยวชาญทางด้านประวัติศาสตร์เศรษฐกิจสมัยกลาง และถือว่าเศรษฐกิจมีอิทธิพลต่อสังคม อย่างไรก็ดี ปีเรนเน มิได้ละเลยปัจจัยอื่น ๆ เขาเรียบเรียงหนังสือรวบรวมเอกสารและวรรณคดีของประวัติศาสตร์เบลเยียม (ค.ศ. 1893) คู่มือเกี่ยวกับเอกสารการทูตของเบลเยียม (ค.ศ. 1908) ปีเรนเน ยังเขียนบทความในเรื่องวิธีการทางประวัติศาสตร์ลงใน Encyclopaedia Britannica และ Encyclopaedia of the Social Sciences ต่อมา ปีเรนเน สนใจในเหตุการณ์ปัจจุบันของเบลเยียม

เมื่อเยอรมนียึดครองเมืองเคนต์ ในตุลาคม ค.ศ. 1914 ก็ได้คุมตัว ปีเรนเน ไว้ เยอรมนีต้องการแยกชาติเบลเยียมระหว่างกลุ่ม ชาวเฟลมมิชที่มีเชื้อสายเยอรมัน และชาวเฟรมมิชที่มีเชื้อสายฝรั่งเศส และใช้เคนต์ ซึ่งตั้งอยู่ที่มณฑลเฟลมมิชเป็นศูนย์กลางการส่งเสริมการแยกจากกัน โดยที่ ปีเรนเนต่อต้านการถือภาษาหรือเชื้อชาติในเรื่องการแบ่งชาติ ทำให้เยอรมนีเกรงอิทธิพลของเขา ทำให้เขาถูกส่งไปอยู่ในเยอรมนี แต่ข่าวการถูกจับของ ปีเรนเน ได้ล็ดลอดไปถึงฮอลแลนด์ โดยโปสการ์ดธรรมดาที่เขียนเป็นพงศาวดารละติน ฮอลแลนด์ซึ่งเป็นกลางส่งข่าวออกนอกประเทศ สันตปาปาเบเนดิก วิลสันแห่งอเมริกาอัลฟองโซ แห่งสเปนต่อต้านการกระทำครั้งนี้

ปีเรนเน อยู่ในเยอรมนีสอนประวัติศาสตร์เบลเยียมแก่ชาวเบลเยียม สอนประวัติศาสตร์เศรษฐกิจแก่ชาวรัสเซีย (เขาศึกษาภาษารุสเซียกับเจ้าหน้าที่รัสเซียในเยอรมนี) ต่อมาเขาถูกขังเดี่ยว เขาเริ่มเขียนประวัติศาสตร์ยุโรปจากความจำ ปรากฏขึ้นเป็น History of Europe และกลายเป็นหนังสือที่แพร่หลายมาก ความกล้าหาญของ ปีเรนเน ในระหว่างสงครามทำให้เขามีชื่อเสียงทั่ว

โลกต่อมาเขาส่งเสริมการประชุมสมัชชาประวัติศาสตร์ระหว่างประเทศใน ค.ศ. 1923 โดยยืนยันให้นักวิชาการเยอรมันมาประชุมด้วยอีกทั้งยังได้รับเชิญให้ไปบรรยายในหลายประเทศ

อิทธิพลของ ปิเรนเน อยู่ทั้งที่การเขียนและการสอนโดยเฉพาะในการสัมมนา ความคิดที่สำคัญของ ปิเรนเน มี 2 สมมติฐาน เล่มแรก Mahomet Et Charlemagne โลกโรมันในสมัยจักรวรรดินั้น ปิเรนเน ถือว่ามีเอกภาพทางการเมือง เศรษฐกิจและวัฒนธรรม ซึ่งผูกพันโดยทะเลเมดิเตอร์เรเนียน หลังจากวิกฤตการณ์ในศตวรรษที่ 3 จักรพรรดิได้ใช้ระบบป้องกันใหม่โดยใช้ทหารอนารยชน ในปลายศตวรรษที่ 4 มีความตึงเครียดตามแถบชายทะเล เผ่าเยอรมันได้รุกรานเข้ามาในฐานะเป็นพันธมิตร หรือคือทหารรับจ้างโดยมีจุดมุ่งมั่นมารับผลประโยชน์จากจักรวรรดิโรมัน แต่ละเผ่าตั้งถิ่นฐานอยู่ใกล้ทะเลและก่อตั้งอาณาจักรโดยปกครองผ่านผู้แทนของจักรพรรดิสถาบันของโรมันเคียงคู่กับเยอรมัน จัสติเนียนพิชิตตะวันตกใน ค.ศ. 533-555 ทำให้เกิดเอกภาพทางการเมืองขึ้นอีก

ในโลกโรมันมีเศรษฐกิจแบบใช้เงินตรา โดยใช้เหรียญทองของคอนสแตนติโนเปิล ซีเรีย และยิวคุมการค้าระหว่างประเทศ สถาบันต่าง ๆ ยังคงเป็นโรมัน แต่ศิลปะและความคิดเปลี่ยนแปลงเมื่อมีการยอมรับศาสนาคริสต์ถูกต้องตามกฎหมาย ในขณะที่สังคมยังคงเป็นสังคมทางโลก ดังนั้นเอกภาพของโรมันยังคงมีจนกระทั่งศตวรรษที่ 7 โดยครอบคลุมทั่วทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ผู้ที่ทำลายเอกภาพของโลกโรมัน คือมุสลิมมิใช่เยอรมัน กลุ่มอาหรับขยายอิทธิพลมายังจักรวรรดิโรมันและยึดอียิปต์ต่อมากลายเป็นมหาอำนาจทางทะเล เข้ายึดสเปนทำให้เมดิเตอร์เรเนียนทางตะวันตกเป็นเขตมุสลิม อาหรับคุมฝั่งทางตะวันออกใต้และทางตะวันตก เอกภาพจึงสิ้นสุดลง การที่อาหรับยึดซีเรีย ปาเลสไตน์ และอียิปต์มีผลกระทบกระเทือนต่อการค้าระหว่าง เลอวัง (ดินแดนชายฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียนจากอียิปต์ไปตุรกี ซีเรีย และ เลบานอน) และมณฑลทางตะวันตก

การค้าระหว่างโกลและ เลอวัง ก็สิ้นสุดลง ความเสื่อมของราชวงศ์เมโรวิงเจียนในโกลหลังการสิ้นชีวิตของ ดาโกเบิร์ต ในค.ศ. 639 เกิดพร้อม ๆ กับความเสื่อมทางการค้าโดยปิเรนเน ให้เหตุผลว่าการสูญเสียรายได้จากการค้าทำให้สิ้นอำนาจ ทำให้ขุนนางมีที่ดินมีอำนาจมากขึ้นก่อเกิดราชวงศ์ใหม่คือคาโรลิงเจียน

สันตปาปาเป็นพันธมิตรกับคาโรลิงเจียนเนื่องจากขัดแย้งกับบิชอปและกัณฑ์พวกลอมบาร์ด ทำให้เกิดเอกภาพโดยมีจักรพรรดิและสันตปาปา แต่เอกภาพของโรมันสูญสลายไปกลายเป็นอิสลาม บิชอปและจักรวรรดิคาโรลิงเจียน สมมติฐานอีกประการปรากฏใน Medieval Cities ปิเรนเน เขียนต่อจากเรื่องเดิม เขาพูดถึงยุโรปในสมัยเมโรวิงเจียน คาโรลิงเจียน

และรัฐศักดินาซึ่งเป็นสังคมการเกษตร ในศตวรรษที่ 11 เริ่มมีเสถียรภาพทางการเมือง และเริ่มมีการค้ากับตะวันออก

พ่อค้าใหม่เป็นใครไม่ปรากฏ แต่มีชีวิตรวมและชีเรียอีกต่อไป กลับเป็นชาวตะวันตก และทาสที่หลบหนีจากนาย ต่อมาก็รวมกันเป็นคาราวาน พ่อค้าอาศัยรวมกันในที่ ๆ มีกำแพงล้อมเพื่อป้องกันการรบกวนของไวกิง สลาฟ และแมกยา สถานที่รวมกันเรียกต่าง ๆ กันเป็น เมืองบางแห่งเป็นเมืองโรมันเก่า ๆ ดังนั้นถิ่นการค้าในระยะแรกอยู่ที่ เมือง เมื่อมีผู้อาศัยมากก็ขยายออกไป จึงเกิดเมืองขึ้นปลายศตวรรษที่ 11 ต้นศตวรรษที่ 12 ชนชั้นพ่อค้าบุกฏต่อเจ้านายแล้วก่อตั้งคอมมูน ซึ่งเป็นคำที่ชนชั้นปกครองสมัยนั้นกลัวมาก คอมมูนบางแห่งต่อสู้สำเร็จมีรัฐบาลที่เสรีท่ามกลางโลกในสมัยศักดินา ความคิดเหล่านี้เป็นความคิดริเริ่มของปิเรนเน เกี่ยวกับจุดเริ่มต้นของเมือง

ปิเรนเน มีอิทธิพลต่อ คาร์ล สตีเฟนสัน เขาเขียน Borough and Town : A Study of Urban Origins in England (ค.ศ. 1933) เขาใช้ความคิดของ ปิเรนเน ในอังกฤษซึ่งมีทั้งสนับสนุนและผู้ต่อต้าน คนรุ่นใหม่เขียนวิจารณ์กันมาก เขามีได้ถือว่าผลงานของเขาใน Mahomet Et Charlemagne เป็นที่สิ้นสุด เขากล่าวไว้ว่าจุดประสงค์ของข้าพเจ้าคือการค้นหาเพื่อที่จะเข้าใจและอธิบาย

ฝรั่งเศส

นักประวัติศาสตร์สำคัญในยุคนี้ มักเกิดก่อนหรือหลังสงครามฟรังโก-โปรตุเกส และมีชื่อเสียงประมาณใน ค.ศ. 1914 ช่วงชีวิตของนักประวัติศาสตร์เหล่านี้ได้เผชิญกับความเปลี่ยนแปลงมากมายในด้านวิทยาศาสตร์ ความเจริญของประชาธิปไตย การแพร่หลายของลัทธิชาตินิยม จักรวรรดินิยมและสังคมนิยม นอกจากนี้ยังมีปัญหาเศรษฐกิจและสังคม สงครามโลกเศรษฐกิจตกต่ำ ตลอดจนการขัดแย้งในด้านอุดมการณ์ การที่เยอรมนีบุกฝรั่งเศส 2 ครั้ง ทำให้นักประวัติศาสตร์ฝรั่งเศสมักจะละเลยประวัติศาสตร์ในศตวรรษที่ 19 และ 20⁴ แต่มีบางคนก็พยายามหาคำตอบเช่นกัน ได้แก่ ปีแอร์ เรอญูแวง เขาเขียนประวัติศาสตร์การทูตสมัยใหม่ เขาพิมพ์ French Diplomatic Documents ค.ศ. 1871-1914 เขาเขียนสาเหตุสงครามโลกครั้งที่ 1 อย่างค่อนข้างเป็นกลาง ในขณะที่นักประวัติศาสตร์ฝรั่งเศสมักเขียนลำเอียง

นักประวัติศาสตร์ฝรั่งเศสสมัยใหม่มักสนใจการปฏิวัติฝรั่งเศสและมีแนวโน้มเอียงสนใจประวัติศาสตร์สังคมและเศรษฐกิจ นอกจากนี้มีการเขียนประวัติศาสตร์เป็นชุด แล้วช่วยกันเขียน

⁴Fitzsimons, The Development of Historiography, p. 240.

เช่น เออร์เนสต์ ลาวีส เป็นผู้อำนวยการการเขียนประวัติศาสตร์ 9 ชุด ชื่อ History of France from its Origins to the Revolution และ History of Contemporary France from the Revolution to the Peace of 1919 และงานที่สำคัญที่สุดของเขาคือ Peoples and Civilization

ประวัติศาสตร์การปฏิวัติฝรั่งเศส

อัลเบิร์ต แมตติเอซ (ค.ศ. 1874-1932)

สอนในมหาวิทยาลัยซอร์บอร์น เขียนการปฏิวัติฝรั่งเศสในแง่เศรษฐกิจและสังคม และเป็นผู้ปกป้อง โรเบสปิแอร์

จอร์จ เลอเฟบเวอ (ค.ศ. 1874-1959)

เป็นอาจารย์สอนประวัติศาสตร์ในมหาวิทยาลัยปารีส เขาเชี่ยวชาญในเรื่องการปฏิวัติฝรั่งเศส เขายึดในหลักที่ว่าต้องใช้หลักฐานชั้นต้น และเห็นด้วยกับ ไฮน์โบส ที่กล่าวว่า “No Documents No History...”, เขาจึงวิจารณ์ประวัติศาสตร์ที่ไม่ได้เขียนจากหลักฐานชั้นต้น สิ่งที่เขาให้แก่ประวัติศาสตร์นิพนธ์ คือเขาใช้สถิติกับประวัติศาสตร์เศรษฐกิจและสังคม ความคิดของเขาได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติ เช่นสถิติการเป็นเจ้าของที่ดิน ชนชั้น ฯลฯ สำหรับประวัติศาสตร์สังคม เขาเน้นให้ศึกษาคนส่วนใหญ่ในสังคมแทนที่จะศึกษาสังคมชั้นสูง เขายอมรับว่าประวัติศาสตร์บางอย่างไม่อาจใช้สถิติได้ แต่เขาว่าเมื่อไรใช้ได้ก็ควรใช้ทันที โดยเฉพาะในเรื่องโครงสร้างของสังคม เขามีความเห็นว่ามีศึกษาน้อยมาก เลอเฟบเวอ ได้อิทธิพลจาก โซเรส เขาใช้กฎไดอาเล็กติกในเรื่องการปฏิวัติฝรั่งเศส เขาศึกษาโครงสร้างสังคม และบทบาทของแต่ละชนชั้นที่มีต่อเหตุการณ์ในระหว่างการปฏิวัติ ซึ่งเป็นผลงานสำคัญต่อประวัติศาสตร์นิพนธ์การปฏิวัติฝรั่งเศส เขาตระหนักดีชนชั้นในสังคมมีความสับสน และแตกต่างกันในเขตที่ต่างกัน เขาศึกษาชานาในเขตเล็ก ๆ ทางตอนเหนือ โดยใช้รายได้และทรัพย์สินสมบัติเป็นเครื่องตัดสิน

เขาสรุปรว่า โครงสร้างชนบทของชานาแบ่งเป็นกลุ่มสำคัญเป็นกลุ่มมรวย กลุ่มชานาชั้นกลาง ถัดมาถือกรรมกรในชนบท ส่วนสังคมเมืองเขาแบ่งเป็น 4 ชั้น ชั้นสำคัญ ชั้นกลาง ชั้นประชาชน และกรรมกร เป็นการแบ่งที่ตรงกับสภาพเป็นจริงมากกว่าแบ่งเป็นนายทุนและกรรมกร

เลอเฟบเวอ ยอมรับว่าฝรั่งเศสเจริญทางด้านเศรษฐกิจในศตวรรษที่ 18 แต่ชานาก็ยังคงยากจนอยู่ และมีความรู้สึกเป็นศัตรูต่อลัทธินายทุน ชานาและเจ้าของที่ดินที่เป็นชนชั้นกลางยังผูกพันต่อสู้กับพวกนายทุน และวิกฤตการณ์เศรษฐกิจใน ค.ศ. 1788-1789 ทำให้ชนชั้นต่ำในเมืองและชนบทรับความคิดเรื่องการปฏิวัติ

เลอเฟบเวอไม่เคยเขียนชีวประวัติ เขาสนใจการศึกษาเป็นกลุ่ม เขาเขียนโน้ปเปลี่ยน แต่เป็นเรื่องของยุค แต่การวิเคราะห์โน้ปเปลี่ยนของเขาทำให้เราเข้าใจความคิดของเขาเกี่ยวกับบทบาทของบุคคลในประวัติศาสตร์ เขาสนใจในด้านเศรษฐกิจ แต่ก็ประณามพวกถือเศรษฐกิจกำหนดทุกสิ่ง เลอเฟบเวอ เป็นนักค้นคว้าที่รอบคอบ เต็มใจใช้วิธีการใหม่ ๆ เช่นสถิติและจิตวิทยากับวิชาประวัติศาสตร์

ประวัติศาสตร์สาขาอื่น ๆ

เรอเน กรูเสต (ค.ศ. 1885-1952)

เดิมเขาศึกษาประวัติศาสตร์สมัยกลาง แต่ต่อมาหันมาสนใจประวัติศาสตร์เอเชีย เนื่องจากญี่ปุ่นชนะสงครามรัสเซียใน ค.ศ. 1905 เขาเริ่มสนใจในเอเชียและวัฒนธรรมเอเชีย แม้ว่าเขาไม่ได้เรียนรู้ภาษาเอเชีย แต่เขาเชี่ยวชาญในศิลปะและโบราณคดีทำให้เขาใช้เป็นเครื่องมือแทน เขาได้ทำงานในสถาบันศิลปะแห่งหนึ่งในปารีส เขาเขียน Histoire De L' Asie มี 3 ชุด (1922) เขามักจะกล่าวว่าการศึกษาเอเชียเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาของยุโรป หนังสือของเขาชุดแรกเกี่ยวกับอิสลามและตะวันออกสมัยโบราณ ชุด 2 เกี่ยวกับประวัติอินเดีย จีน และอินโดจีน

หนังสือของเขามีข้อผิดพลาดหลายอย่าง เนื่องจากเขาต้องใช้เอกสารฉบับแปล ความสำคัญของเขาคือทำให้ชาวฝรั่งเศสสนใจเอเชีย เขาใช้ภาษาง่าย ๆ

อีไล เฮลวี (ค.ศ. 1870-1937)

เป็นนักประวัติศาสตร์ฝรั่งเศสที่เชี่ยวชาญในประวัติศาสตร์อังกฤษในศตวรรษที่ 19 เขาเขียน La Formation du Radicalisme Philosophique en Angleterre ศึกษาปรัชญาของ เบเนแฮม เขาเขียนอีกเล่มคือ A History of the English People ชุดแรก ค.ศ. 1815 เป็นชุดที่ดีที่สุดของเขา สงครามโลกครั้งที่ 1 ทำให้เขาสนใจประวัติศาสตร์ปัจจุบันของอังกฤษ เฮลวี มีความเห็นว่าการเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 รัสเซียปกครองแบบเผด็จการ อิตาลีและเยอรมันก็เป็นเผด็จการซึ่งลัทธิคอมมิวนิสต์ ฟาสซิสต์และนาซีมีรากฐานเดียวกัน ประชาธิปไตยตะวันตกต้องเผชิญกับสงครามที่อาจเกิดขึ้นโดยศัตรูทั้ง 3 ซึ่งมีรากฐานเดียวกัน หากเกิดสงครามประเทศประชาธิปไตยเผชิญทางเลือก 2 ทางคือ การพ่ายแพ้ หรือ ชนะโดยการเปลี่ยนนโยบายเศรษฐกิจของตนให้คล้ายรัสเซีย อิตาลีและเยอรมนี เขามีความเห็นว่าการต่อสู้กับเผด็จการนั้น ประเทศประชาธิปไตยต้องกลายเป็นเผด็จการด้วย

ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 นักประวัติศาสตร์อังกฤษสนใจศึกษาสามัญชน จักรวรรดิอังกฤษและระบบการทูต แนวทางแรกเป็นผลสะท้อนของการปฏิรูปการเมืองในอังกฤษ แนวทางที่ 2 แสดงถึงระบบคอมมอนเวลท์ที่มีลักษณะเฉพาะตัว ยังคงมีการสนใจประวัติศาสตร์การทูต ด้วยแรงกระตุ้นของการเปิดเผยเอกสารลับระหว่างสงครามโลก 2 ครั้ง นักประวัติศาสตร์อังกฤษมักทำงานเขียนประวัติศาสตร์ของตน และสนใจในประวัติศาสตร์เศรษฐกิจ นักประวัติศาสตร์เศรษฐกิจเช่น ดับเบิลยู เจ แอชลีย์ และ เจ เอช แคลมป์แฮม (ค.ศ. 1873-1946) อาร์ เอช ทอนนี่ (ค.ศ. 1880-1962) ในทศวรรษที่ 1920 อังกฤษยอมรับประวัติศาสตร์เศรษฐกิจ มีการออกนิตยสารชื่อ *The Economic History Review* ใน ค.ศ. 1928 แคลมป์แฮม เป็นหัวหน้าภาควิชาประวัติศาสตร์เศรษฐกิจของมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ และ ดับเบิลยู เจ แอชลีย์ ทำให้อเมริกายอมรับประวัติศาสตร์เศรษฐกิจก่อนอังกฤษ (ค.ศ. 1893) นอกจากนี้อังกฤษมีแนวโน้มเขียนประวัติศาสตร์เป็นชุด เช่น *The Cambridge Modern History* (13 ชุด) *the Cambridge Medieval History* (8 ชุด) *the Cambridge Ancient History* (12 ชุด) และ *Oxford History of England*

แต่เดิมมหาวิทยาลัยออกซฟอร์ดนำในวิชาประวัติศาสตร์ หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 มหาวิทยาลัยเคมบริดจ์นำ นักประวัติศาสตร์คนสำคัญ เช่น จี เอ็ม เทรเวลยัน, จี เอ็น คลาก, เฮอร์เบิร์ต บัตเตอร์ฟิลด์, จี คิตสัน คลาก, จี เอลตัน, เซอร์ เดนิส โบรแกน, เจ เอช พลม, อี เอช คาร์, เอ จี พี เทย์เลอร์ นักประวัติศาสตร์มาร์กซิสต์เช่น คริสโตเฟอร์ ฮิลล์ และ อี จี ฮอบส์บอห์น

ประวัติศาสตร์สมัยกลาง

เซอร์ มอริส เพาริก

เพาริกเป็นศาสตราจารย์ในมหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด ในการบรรยายของเขาที่ออกซฟอร์ด ซึ่งพิมพ์ค.ศ. 1929 เขาได้รวมกลุ่ม 2 กลุ่มทางประวัติศาสตร์คือกลุ่มแมนเชสเตอร์ และกลุ่มออกซฟอร์ด เขาเขียน *The Christian Life in the Middle Ages* (ค.ศ. 1935) เขามีความรู้เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างศาสนจักรและอาณาจักร และการขัดแย้งระหว่างกลุ่มบารอนและพระเจ้าจอห์น เขาถือว่าประวัติศาสตร์คือประวัติศาสตร์ของความคิด เขาเขียน *King Henry III and The Lord Edward* (ค.ศ. 1947)

ประวัติศาสตร์สมัยราชวงศ์ทิวดอร์

อัลเบิร์ต เอฟ ปอลลาร์ด (ค.ศ. 1869-1948)

เขียน Henry VIII (ค.ศ. 1905) และ Life of Wolsey (ค.ศ. 1929) The Evolution of Parliament (ค.ศ. 1926) เขาสนับสนุนการศึกษา ชั้นบัณฑิตวิทยาลัย

อาร์ เอช ทอนนี่ (ค.ศ. 1880-1962)

เขาสังกัดพรรคเลเบอร์ ทอนนี่ เป็นอาจารย์ประวัติศาสตร์อยู่ที่มหาวิทยาลัยลอนดอน เป็นผู้เชี่ยวชาญในยุคทิวดอร์และสจิวต ค.ศ. 1500 - 1640 เขียน The Agrarian Problem in the Sixteenth Century (ค.ศ. 1912) และ Religion and The Rise of Capitalism ส่วนใหญ่มาจากคำบรรยายของเขาในปี ค.ศ. 1922 ทอนนี่ ตีความหมายประวัติศาสตร์ตามลัทธิมาร์กซิสต์ ความคิดของเขาแพร่หลายมากในทศวรรษที่ 1930 ใน ค.ศ. 1941 เขาเขียนบทความเกี่ยวกับปัญหาสังคมของการปฏิวัติของอังกฤษ แต่ในทศวรรษ 1960 และ 1970 มีการโจมตี ทอนนี่ ที่ตีความหมายประวัติศาสตร์เป็นการต่อสู้ระหว่างชนชั้น อย่างไรก็ตาม ทอนนี่ยังมีอิทธิพลมากต่อนักประวัติศาสตร์รุ่นหนุ่ม เช่น ลอว์เรนซ์ สโตน, คริสโตเฟอร์ ฮิลล์ และ ซี บี แมคเฟอร์สัน

ประวัติศาสตร์การทูต

จอห์น ฮอลแลนด์ โรส ศึกษาการปฏิวัติฝรั่งเศสและสมัยนโปเลียน เขียน Life of Napoleon I (ค.ศ. 1901) เป็นการเมือง การทูตและการทหาร เป็นเรื่องที่เอียงมาทางอังกฤษเขาเป็นบรรณาธิการพิมพ์ Cambridge History of The British Empire

เซอร์ ชาร์ลส์ เวสต์เตอร์ (ค.ศ. 1886)

เขาสนใจประวัติศาสตร์การทูตของศตวรรษที่ 19 และ 20 เขาสนใจ โรเบิร์ต สจิวต, วิลเลียม แคลเทิลรี รัฐมนตรีต่างประเทศระหว่าง ค.ศ. 1812-1822 ซึ่งนักประวัติศาสตร์ละเอียดหรือไม่ให้ความสำคัญ เขาเก็บข้อมูลจากกองบรรณสาร ในปารีส เวียนนา แชนโนเวอร์ และเซนต์ปีเตอส์เบิร์ก ต่อมาเขาเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัยลิเวอร์พูลระหว่าง ค.ศ. 1914-1922 เขาเป็นทหารในสงครามโลกครั้งที่ 1 และเป็นเลขาผู้แทนทหารของอังกฤษเข้าประชุมสันติภาพที่แวร์ซายส์ งานของเขาคือเขียนเรื่อง Congress of Vienna ซึ่งยังคงเป็นงานชิ้นมาตรฐานอยู่ แต่ไม่มีอิทธิพลต่อที่ประชุมใน ค.ศ. 1919 เพราะวิลสันกล่าวว่าจะไม่มีการอ้างถึงกองเกรสแห่งเวียนนา

หลังสงคราม เขาเรียบเรียงหนังสือเอกสารเกี่ยวกับนโยบายของอังกฤษใน ค.ศ. 1813-1815 ซึ่งเป็นยุคที่มักศึกษาในด้านนโปเลียน แต่มีได้ดูในแง่พันธมิตร ชื่อ British Diplomacy,

1813-1815 (ค.ศ. 1921) เวบสเตอร์ยังเขียนลงใน Cambridge History of British Foreign Policy 1783-1910 (ค.ศ. 1922-1923) จำนวน 2 บท ค.ศ. 1922 เขาเป็นอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยเวลส์ เขาชักชวนให้รัฐบาลต่าง ๆ เปิดเผยเอกสารทางการทูตแก่นักประวัติศาสตร์ เวบสเตอร์ยังสนับสนุนสันนิบาตชาติ และเขียนออกมา หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เขาสนับสนุนการก่อตั้งองค์การสหประชาชาติ อีกด้วย

ประวัติศาสตร์สาขาอื่น ๆ

จอร์จ แมคคอกเลย์ จอร์จ แมคคอกเลย์ เทรเวลเลียน (ค.ศ. 1876-1962)

เป็นบุตรชายของ เซอร์ จอร์จ ออตโต เทรเวลเลียน นักประวัติศาสตร์ผู้เขียนเกี่ยวกับการปฏิวัติอเมริกา เทรเวลเลียนยังเป็นหลานของแมคคอกเลย์ เทรเวลเลียนได้อิทธิพลจากบิดาและลอร์ดแอกตันเข้าศึกษาเรื่องราวสมัยกลาง และมีความเห็นว่าศตวรรษที่ 14 เป็นจุดเปลี่ยนของประวัติศาสตร์อังกฤษเขาสนใจไวกลิฟฟ์ และ ลอลลาร์ด เพราะเป็นผู้ต่อสู้เพื่อเสรีภาพทางความคิด เทรเวลเลียนพิมพ์งานของเขาชื่อ England in the Age of Wycliffe (ค.ศ. 1899) เขาบรรยายไวกลิฟฟ์คล้ายกับมีชีวิต มีผู้วิจารณ์ว่าเตรเวลเลียนมีความรู้ในสมัยกลางน้อยเกินไป โดยยึดงานของ ฟร้าวชาร์ต มากทำให้รายละเอียดผิดพลาดโดยไม่จำเป็น ตลอดจนเตรเวลเลียนเข้าข้างไวกลิฟฟ์มากเกินไป แต่เป็นงานที่ประสบความสำเร็จ

ค.ศ. 1903 เทรเวลเลียนตัดสินใจออกจากมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ เพื่อเขียนประวัติศาสตร์แบบวรรณคดี เนื่องจากในมหาวิทยาลัยมีบรรยายภาควิชาการเขียนประวัติศาสตร์แบบวิทยาศาสตร์ เจ บี บิวรี ผู้สืบจากลอร์ด แอกตันเน้นการศึกษาประวัติศาสตร์เป็นวิทยาศาสตร์ เทรเวลเลียนเขาเขียน "Clio, A Muse," เป็นคำตอบ ประวัติศาสตร์เป็นวิทยาศาสตร์ใน 2 ด้านคือการเก็บข้อมูล การขังนำหนักของหลักฐาน ขึ้นต่อไป นักประวัติศาสตร์ต้องใช้จินตนาการเกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่เขาได้เลือกสรรแล้ว มีการคาดคะเนอย่างมีเหตุผลแล้วสรุปออกมา สุดท้ายก็เป็นผลของวิทยาศาสตร์ผสมกับจินตนาการซึ่งมีรูปแบบที่น่าสนใจและให้การศึกษา จากนั้นไม่นานเตรเวลเลียนก็ออกจากมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์

หลังจากนั้นเขาเขียนเกี่ยวกับการีบัลดี เขาบรรยายการรบได้ดีมาก โดยเฉพาะสงครามกองโจร เทรเวลเลียนให้ความรู้ใหม่ ๆ โดยเฉพาะใน Garibaldi and the Thousand (ค.ศ. 1910) เขาใช้เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์ของลอร์ด จอห์น รัสเซลและเอกสารของกงสุลอังกฤษที่แสดงให้เห็นว่าทำไมอังกฤษจึงยินยอมให้การีบัลดีข้ามช่องแคบเมสสินา งานของเขามีข้อบกพร่องหลาย

ประการ เช่น เทรเวลเลียนยอมรับชาตินิยมของอิตาลีโดยมิได้วิเคราะห์ เขาวิจารณ์สันตปาปา และนโยบายฝรั่งเศสเกินควร อย่างไรก็ตาม 50 ปีให้หลังงานของเขาเกี่ยวกับการบิลด์ยังเป็นงานมาตรฐานสำหรับการศึกษาเรื่องการรวมอิตาลี

เขาเขียน Britain in the Nineteenth Century เขามุ่งแสดงความต่อเนื่องเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เขาเขียนช่วงอังกฤษก่อน ค.ศ. 1789 ได้ดีมาก และก็บรรยายได้ดีจนถึง ค.ศ. 1832 หลังจากนั้นเขาละเอียดเรื่องเศรษฐกิจ เน้นแต่การเมือง และสนใจหลัง ค.ศ. 1870 น้อยมาก แต่หนังสือเล่มนี้ประสบความสำเร็จมีการตีพิมพ์หลายครั้ง

งานอีกชิ้นคือ England under Queen Ann ประวัติศาสตร์ตอนนี้แมคคอลลีย์มิได้เขียนไว้ เขาถือเป็นยุคที่อังกฤษได้ตกลงในเรื่องรัฐธรรมนูญแล้วกลายเป็นมหาอำนาจ เขาละทิ้งความโดดเด่นทางวรรณคดี

เทรเวลเลียนกล่าวว่า ประวัติศาสตร์ควรเป็นวิชาพื้นฐานของการศึกษาทำให้ประชาชน เรียนรู้วัฒนธรรมของชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ฝึกคนมิให้ล่าเหยียง และทำให้กลายเป็นพลเมือง ที่มีโลกทัศน์ต่อปัญหาทางการเมืองสมดุล อิทธิพลของเทรเวลเลียนมีต่อนักประวัติศาสตร์ใน เคมบริดจ์มีน้อย เขามีอิทธิพลต่อประวัติศาสตร์ของอังกฤษ เขาใช้หลักฐานใหม่เกี่ยวกับการกบฏ ของชานาเวียจนโยบายของอังกฤษในสงครามของการบิลด์ เขานำหลักฐานใหม่ ๆ มาให้แก่วงการ ประวัติศาสตร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่มีใครเขียนประวัติศาสตร์ได้มีชีวิตชีวา เช่นเทรเวลเลียน แม้เขาไม่ได้ตั้งกลุ่มนักประวัติศาสตร์ใหม่ แต่เขาเสริมสร้างแก่กลุ่มนักประวัติศาสตร์เก่า เขา เตือนผู้ร่วมงานของเขาว่า ประวัติศาสตร์นอกจากเป็นวิชาแล้ว ยังเป็นสิ่งที่ให้ความเพลิดเพลิน ทำให้ประชาชนต้อนรับงานของเขามาก

จอร์จ คิตสัน กลาก

มีอิทธิพลเกี่ยวกับการศึกษาประวัติศาสตร์อังกฤษในศตวรรษที่ 19 แต่เขาไม่ได้เป็นเจ้าของ สมมติฐานใด ๆ เขาเขียนเกี่ยวกับพระราชบัญญัติการปฏิรูปของ ค.ศ. 1832 หลัง ค.ศ. 1832 ขุนนางเจ้าของที่ดินยังคงมีอำนาจอยู่ แม้ว่า กลาก เป็นนักประวัติศาสตร์กลุ่มเก่า เขามีได้แก่ทุก อย่างเขาจะแก้สิ่งที่เขาไม่เห็นด้วย ลูกศิษย์ของเขาต่างก็มีผลงานดีเด่น เช่น เอช เจ แชนแฮม เขียน Elections and Party Management in The Age of Gladstone and Disraeli D.C. Moore

เซอร์ ลูอิส เนเมียร์ (ค.ศ. 1888-1960)

อยู่นักประวัติศาสตร์กลุ่มเก่าเขียน England in The Age of The American Revolution

(ค.ศ. 1930) เขาสนใจการเมืองภายในของอังกฤษระหว่าง ค.ศ. 1760-1780 ใช้พฤติกรรมศาสตร์เพื่ออธิบายว่าทำไมรัฐบาลจึงดำเนินการเช่นนั้น ผลของการศึกษาของเขา การเมืองของอังกฤษมีลักษณะแคบ รัฐสภาถูกครอบงำโดยกลุ่มผลประโยชน์ ดังนั้น เวลาพิจารณาการปกครองอาณานิคมจะเป็นการปกครองที่ดีและยุติธรรมได้อย่างไร มีคนบางกลุ่มยกย่องเนเมียร์มาก โดยกล่าวว่าศตวรรษที่ 20 ควรเรียกยุคของเนเมียร์ เนเมียร์นอกจากเชี่ยวชาญในการเมืองของอังกฤษในปลายศตวรรษที่ 18 เขายังสนใจประวัติศาสตร์การทูตของสงครามโลกครั้งที่ 2 และการปฏิวัติ ค.ศ. 1848

เซอร์ วิลเลียม เจ แอชลี (ค.ศ. 1860-1927)

เกิดจากครอบครัวที่ยากจนทำงานหนัก ซึ่งทำให้เขาตระหนักในปัญหาทางเศรษฐกิจ แอชลีเป็นลูกศิษย์ของ การ์ดเนอร์ ผู้มีอิทธิพลต่อเขาคือ สตับบ์ส เขาเป็นนักประวัติศาสตร์เศรษฐกิจที่ยิ่งใหญ่เขาเขียน Introduction to English Economic History and Theory แอชลีมีบทบาทในการปฏิรูปหลักสูตรประวัติศาสตร์ในหลายมหาวิทยาลัย เช่นในโตรอนโต ฮาร์วาร์ด และเบอร์มิงแฮม

ในการศึกษาประวัติศาสตร์เศรษฐกิจ แอชลีได้อิทธิพลจากทอยบีที่เขียนเรื่องการปฏิวัติอุตสาหกรรมและ กุสตาฟ ชมอลเลอร์ ตลอดจนจากประสบการณ์ชีวิตของเขาเอง แอชลีเชื่อในทฤษฎีวิวัฒนาการซึ่งจะเป็นการวิวัฒนาการในทางที่ดีขึ้น เขายอมรับความคิดของมาร์กซในบางเรื่อง แต่แอชลีโจมตีทฤษฎีคุณค่าของมาร์กซและโจมตีวิวัฒนาการของสถาบันทางสังคม แอชลีมีความเห็นว่าสถาบันทางสังคมและสถาบันทางเศรษฐกิจจะเปลี่ยนแปลงช้ากว่าและยุ่งยากกว่าที่มาร์กซเข้าใจ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางสังคมในอนาคตจะเกิดขึ้นมิใช่ผ่านการต่อสู้ระหว่างชนชั้นอย่างเดียว แต่ผ่านกระบวนการเกี่ยวกับอุตสาหกรรมของเอกชน โดยเฉพาะการรวมทุนและการจัดการร่วมกัน ตลอดจนผ่านกระบวนการที่รัฐบาลทำหน้าที่ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น⁵

เอ เจ พี เทย์เลอร์ (ค.ศ. 1906)

คนทั่วไปมักเข้าใจว่านักประวัติศาสตร์ของอังกฤษที่เด่นคือเทย์เลอร์ เขาเรียนในอังกฤษแล้วไปเรียนต่อที่เวียนนา เขาเขียน The Italian Problem in European Diplomacy โดยค้นคว้าจากกองบรรณสารในปารีส ลอนดอน และเวียนนา เป็นหนังสือที่ดีมากเล่มหนึ่ง เขากลับมาสอนที่มหาวิทยาลัยแมนเชสเตอร์ ต่อมาเขาเขียน Germany's First Bid for Colonies, 1884-1885 เขาใช้เอกสารของเยอรมนี ฝรั่งเศส อังกฤษและ เอกสาร แกรนวิลล์ เขาเสนอความคิดใหม่ว่า

⁵B.E. Schmitt ed. *Some Historians of Modern Europe* (Port Washington: Kennikat Press, 1966), p. 25.

บิสมาร์คแสวงหาอาณานิคมเพื่อจะหาสาเหตุขัดแย้งกับอังกฤษ เพื่อเยอรมันจะได้ใกล้เคียงฝรั่งเศส ความคิดนี้มีได้เป็นที่ยอมรับทั่วไป แต่ก็ เป็นความคิดที่สำคัญความคิดหนึ่งเพื่อที่จะเข้าใจจักรวรรดินิยมในปลายศตวรรษที่ 19 ยิ่งขึ้น

หนังสือเล่มสำคัญของเขา คือ *The Struggle for the Mastery in Europe, 1848-1918* (ค.ศ. 1954) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง *English History 1914-1945* (ค.ศ. 1965) ซึ่งค้นคว้าอย่างดี ที่สำคัญคือเขาแยกแยะเรื่องสำคัญออกจากเรื่องไม่สำคัญ เทย์เลอร์มีความสามารถหลายด้าน เขายังเป็นนักหนังสือพิมพ์ เทย์เลอร์มีความคิดเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ว่าเขากล่าวว่า “หน้าที่ของนักประวัติศาสตร์คือการรวมข้อเท็จจริงพร้อมกับการเขียนที่ใช้ภาษาดี” หรือ “The Historian has to combine truth and literary grace, he fails as a Historian if he is lacking in either”⁶ นอกจากนี้จะต้องสงสัยหลักฐานให้มากที่สุด “History is the great school of scepticism”

หนังสือที่มีผู้ยกเถียงมากที่สุด คือ *The Origins of the Second World* (ค.ศ. 1961) เขาสรุปว่าฮิตเลอร์มิได้ก่อสงคราม ฮิตเลอร์ใช้เหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นประโยชน์ต่อเยอรมนี เขาใช้เอกสารทางการทูต แสดงว่าเขามิได้พิจารณาการพัฒนาทางสังคม เศรษฐกิจวัฒนธรรมของนาซีเยอรมนี อลัน บูลลอก ซีให้เห็นว่าฮิตเลอร์มิได้นำความคิดดั้งเดิมและมิได้เป็นนักฉวยโอกาส (ตามความคิดของเทย์เลอร์) นโยบายต่างประเทศของเขามีจุดมุ่งมั่นอยู่ในตัว แต่มิได้หมายความว่าฮิตเลอร์มีแบบปฏิบัติการติดไว้ในที่ทำงาน ว่าควรดำเนินอะไรก่อน แต่ฮิตเลอร์มักจะคิดขึ้นทันทีทันควัน แต่มีทางเลือกไว้หลาย ๆ ทาง แต่เขาดำเนินการตามหลักแห่งเหตุผล

อาร์โนลด์ ทอยบี (ค.ศ. 1889)

เขาเขียน *Study of History* 3 ชุดแรกเขาเขียนเกี่ยวกับวิธีการและจุดประสงค์ของเขา “ประวัติศาสตร์คือชีวิตของกลุ่มมนุษย์ซึ่งเขาเรียกว่าสังคม สังคมแรกคือ สังคมคริสต์เตียน ตะวันตก สังคมอีกสังคมคือ สังคมคริสต์เตียนตะวันออก สังคมอิสลาม สังคมฮินดู และสังคมตะวันออกไกล สังคมทั้งหมดนี้ยังคงอยู่ในอารยธรรมปัจจุบัน ความแตกต่างและความสัมพันธ์ระหว่างสังคมเหล่านี้เรียกว่า ความแตกต่างกันทั้งหมด ส่วนความแตกต่างและความสัมพันธ์ภายในสังคมเดียวกัน เช่น ความแตกต่างระหว่างเอเชนส์และสปาร์ตา หรือฝรั่งเศสกับเยอรมนีนี้เรียกว่า ความแตกต่างในกรอบเดียวกัน หน้าที่ที่สำคัญของนักประวัติศาสตร์คือการศึกษาสังคมในแต่ละสังคม และความสัมพันธ์ระหว่างสังคม

⁶Quoted in Marwick, *The Nature of History*, p. 250.

งานของทอยบีเป็นการเปรียบเทียบอารยธรรม ปัญหาที่ศึกษาคืออารยธรรมเกิดขึ้นได้อย่างไร ทำไมจึงเกิดขึ้น ทำไมอารยธรรมจึงเจริญเติบโตและเสื่อมไป อารยธรรมของทอยบีขึ้นอยู่กับกฎธรรมชาติและชีววิทยา ทุกอารยธรรมดำเนินไปตามวัฏจักร อย่างไรก็ตาม อารยธรรมอาจเจริญโดยมีพื้นฐานจากความเจริญในอดีต กล่าวคือพลังการทำลายและการตอบโต้ ถ้าหากอารยธรรมเผชิญการทำลายแล้วมีการตอบโต้ที่เหมาะสม ก็อาจเจริญต่อไป เขาเห็นโลกในแง่ดีกว่าสเปงเลอร์ ทอยบีได้ใช้ทฤษฎีก้าวหน้าด้วย โดยผสมระหว่างทฤษฎีวิวัฒนาการและความก้าวหน้า

ผลงานของทอยบีนั้นถูกนักประวัติศาสตร์หลายคนวิจารณ์ โดยเฉพาะจาก ปีเตอร์ กิล แต่ผู้คนนิยมอ่านงานของเขา เนื่องจากเขาอธิบายกำเนิดและความเสื่อมของอารยธรรมอย่างง่าย ๆ

เยอรมนี

ปี ค.ศ. 1900 เป็นปีที่ไม่มีอะไรน่าตื่นเต้นในเยอรมนี สภาพของเยอรมนีเจริญและปลอดภัย มีการขึ้นชมกองทัพเยอรมนีที่ปกป้องรัฐ แต่เมื่อเกิดสงครามโลกครั้งที่ 1 เยอรมนีพยายามพิสูจน์ว่าเยอรมนีไม่ผิด หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ตามมาด้วยเศรษฐกิจตกต่ำ และการปกครองแบบเผด็จการ การเขียนประวัติศาสตร์นั้นสรุปได้ยาก เพราะมีการเขียนแนวต่าง ๆ กัน ระหว่างสงครามโลก งานเขียนมักเป็นการโฆษณาชวนเชื่อ

ออสวอลด์ สเปงเลอร์ (ค.ศ. 1880-1936)

หลังจาก โกปีโน มีผู้เขียนในแง่ร้ายน้อย จนมาถึง สเปงเลอร์ เขาเขียน *The Decline of the West* มีผู้ซื้อหนังสือเล่มนี้มากอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน การที่มีคนซื้อเยอะเนื่องจากดูเหมือนว่าเป็นหนังสือที่อธิบายปัญหาต่าง ๆ ในเยอรมนี ในขณะที่เป็นเวลาสิ้นสงครามโลกครั้งที่ 1 มนุษย์กำลังสิ้นศรัทธาต่อความดีงามของมนุษยชาติ

ทฤษฎีวิวัฒนาการของ สเปงเลอร์ อยู่ที่ว่า ประวัติศาสตร์จะบอกเราว่า อะไรที่สามารถเกิดขึ้นและอะไรจะเกิดขึ้น วัฒนธรรมของโลกนี้เจริญเติบโตเหมือนมนุษย์ เขาถือว่าวัฒนธรรมตะวันตกในสมัยของเขาอยู่วัยชราซึ่งจะเสื่อมในเวลาต่อไป สเปงเลอร์ ถือว่าสงครามโลกครั้งที่ 1 เป็นเพียงจุดเริ่มต้นของการขัดแย้งของโลก ยังมีสงครามโลกอีกจนกว่าจะมีซีซาร์ ซึ่งนำสันติภาพและความเป็นระเบียบมา ในทศวรรษที่ 1920 สเปงเลอร์ เป็นผู้นำอนุรักษนิยมที่นิยมการปกครองแบบอิตาเลียน แต่เมื่อฮิตเลอร์ขึ้นมาใช้อำนาจ สเปงเลอร์ ไม่ยอมรับฮิตเลอร์

วิลเฮล์ม ดีลธี (ค.ศ. 1833-1911)

เกิดในไรน์แลนด์ บุตรชายของพระโปรเตสแตนต์ ต่อมาศึกษาวิชาปรัชญาและสอนในมหาวิทยาลัยหลายแห่ง เป็นที่รักใคร่ของลูกศิษย์และเพื่อนร่วมงาน เขามีชื่อเสียงในด้านสังคมวิทยา และประวัติศาสตร์การพัฒนาทางปัญญา เขาเขียนหลายสาขา เช่น ปรัชญา ตรรกวิทยา วิทยาศาสตร์ สังคมวิทยา ประวัติศาสตร์ จิตวิทยาและศิลปะ

เขาเขียน Introduction to Human Studies ชุดแรกเกี่ยวกับประวัติศาสตร์กรีก ชุดที่ 2 วิเคราะห์ความคิดของมนุษย์ในศตวรรษที่ 15, 16, 17 ชุดที่ 3 เยอรมนีและยุคของ ดีลธี ชุดที่ 4 เฮเกล ชุดที่ 7 ทฤษฎีทางประวัติศาสตร์ ดีลธี ได้กล่าวว่ายุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการและยุคปฏิรูปศาสนา คือการที่ยุโรปต่อสู้เพื่อความมีอิสรภาพทางปัญญา ดีลธี ศึกษาถึงกำเนิดของเมือง ความก้าวหน้าทางการค้า กำเนิดของชนชั้นกลาง และการก่อตั้งรัฐใหม่ ดีลธี ถือว่าการที่เยอรมนีค้นพบตัวเองและโลกทำให้ปรากฏอยู่ในรูปต้องการการปฏิรูปศาสนา และการปฏิรูปศาสนาทำให้มนุษย์เป็นอิสรภาพจากการครอบงำของทางศาสนา มนุษย์ทุ่มเทพลังทางศีลธรรม เพื่อทำงานในโลกฆราวาส ดังนั้น จึงเป็นการแยกออกจากสมัยกลาง และการปฏิรูปศาสนามีส่วนร่วมกับยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการในการสร้างยุคใหม่

ดีลธี ปฏิเสธแนวความคิดในแนวทางโพสิติวิสต์ของ กองต์, จอห์น สจิวต มิลล์ และบัคเคิล โดยเขามีความเห็นว่าการประวัติศาสตร์ดังกล่าวละเมิดหน้าที่แท้จริงของประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ธรรมชาติมีหน้าที่ศึกษาสิ่งที่เป็นหน่วย เช่น อะตอม ส่วนหน้าที่ของประวัติศาสตร์ก็ศึกษาเป็นหน่วยแต่เป็นคนประวัติศาสตร์มุ่งอธิบายมนุษย์ การกระทำ ความติด ความรู้สึก จินตนาการของมนุษย์ ซึ่งใช้ 3 ชั้น คือชั้นหนึ่ง ข้อเท็จจริง, การวิจารณ์ การกำหนดหลักการและกฎเกณฑ์ โดยใช้ 3 ชั้นนี้จะศึกษามนุษย์ได้สมบูรณ์โดยไม่ต้องใช้ หลักการของพวกโพสิติวิสต์หรือธรรมชาติช่วย ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ ทำให้ประวัติศาสตร์มีสิทธิ์เรียกว่าเป็นวิทยาศาสตร์ แม้ว่าวิธีการจะไม่แน่นอนเทียบเท่าวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ

เอิร์น ทรอช (ค.ศ. 1865-1923)

ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 เขียนเศรษฐกิจและศาสนาราวกับเป็นมาร์กซิสต์คนหนึ่ง เมื่อเกิดสงครามโลกครั้งที่ 1 เขาก็เพลาการเขียนแนวนีลง แล้วมาพิจารณาสงครามโลกครั้งที่ 1 โดยประณามอังกฤษ เขาแก้ตัวให้ ไทรัชเก และนิตซ์เซ ในข้อกล่าวหาว่าเป็นผู้สนับสนุนสงคราม

ทรอช กล่าวว่า การปฏิรูปศาสนาก่อให้เกิดวัฒนธรรมทางศาสนาที่มีอำนาจเหมือนในสมัยกลาง ดังนั้น การปฏิรูปศาสนาจึงเป็นของสมัยกลางมากกว่าสมัยใหม่ การปฏิรูปศาสนาแสดงการเน้นทางศาสนามากกว่าฆราวาส เน้นทางวิญญาณมากกว่าทางด้านวัตถุ และการปฏิรูปศาสนาต่อต้านยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาการ จึงไม่มีส่วนช่วยก่อให้เกิดโลกสมัยใหม่

ทรอช มีความเห็นว่าประเทศศัตรูของเยอรมนีอิงฉ้อในความเป็นปึกแผ่นและความเป็นมหาอำนาจของเยอรมนี ถ้าเพียงแต่ประเทศเหล่านี้พยายามเข้าใจ วัฒนธรรม ของเยอรมนีว่าเป็นชีวิตและความคิดของเยอรมนี ซึ่งมีลักษณะโรมานติคผสมปัจเจกชนนิยมและความไร้เหตุผลเข้าด้วยกันแล้ว ประเทศเหล่านั้นจะต้องเข้าใจลักษณะของเยอรมนีดังต่อไปนี้

1. ชาวเยอรมันมีสถาบันกษัตริย์เป็นสัญลักษณ์ของเอกภาพของเยอรมนี
2. ลัทธิทหารของเยอรมนีเป็นสิ่งที่ตกทอดกันมา กองทัพเยอรมนีเป็นกองทัพของชาติ จึงไม่มีความคิดที่จะครอบงำโลก
3. การศึกษาใช้หลักการที่ควบคุมตนเองและพัฒนาสติปัญญา โดยส่งเสริมความคิดประชาธิปไตยและสังคมนิยม
4. ชาวเยอรมันคุ้นเคยกับการทำงานหนักยิ่งกว่าชาติใดและผลิตสินค้าคุณภาพดี
5. ความเป็นระเบียบและความสำนึกในหน้าที่ในหมู่ชาวเยอรมัน

ฟรีดริช ไมเนกเก (ค.ศ. 1862-1954)

เป็นนักประวัติศาสตร์สำคัญในศตวรรษที่ 20 ไมเนกเก คล้ายนักประวัติศาสตร์คนอื่น ๆ ในทศวรรษที่ 1920 เขามุ่งค้นคว้าสาเหตุสงครามโลกครั้งที่ 1 เขาวิจารณ์นโยบายต่างประเทศของเยอรมนีตั้งแต่สมัยบิสมาร์ค แต่เขาประณามนโยบายของ ฮอลสไตน์ และไกเซอร์มากที่สุด

เขาสนใจประวัติศาสตร์การพัฒนาทางปัญญา โดยศึกษาสถาบันความคิดทางการเมืองของแต่ละยุค เขาต้องการรวมความคิดของ รังเก ที่เป็นประวัติศาสตร์การเมืองและของ เบียร์คฮาร์ดต์ ที่เป็นอารยธรรมและศิลปะ ไมเนกเก ศึกษาที่มหาวิทยาลัยเบอร์ลิน ในค.ศ. 1886 แล้วทำงานในกองบรรณสารของปรัสเซีย 14 ปี เขาเขียนชีวประวัติของนายพล เฮร์มานน์ ฟอน โบเยิน มีบทบาทในขบวนการปฏิรูปปรัสเซียในต้นศตวรรษที่ 19 หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เขาเขียน German Catastrophe (ค.ศ. 1946) เขากล่าวว่า เยอรมนีเดินผิดทางตั้งแต่ศตวรรษที่ 19 โดยแทนที่จะพัฒนาทางด้านวัฒนธรรมกลับไปเน้นทางการเมือง เขาถือว่าการพัฒนาทางปัญญาและการเมืองในเยอรมนีมีความเกี่ยวพันกัน

เกอร์ฮาร์ด ริตเตอร์

เขียน Luther : His Life and Work ในคำนำพิมพ์ ค.ศ. 1959 เขาให้ข้อสังเกตว่า แม้หนังสือเล่มนี้มิได้เปลี่ยนแปลงจากฉบับพิมพ์ครั้งแรก ค.ศ. 1928-1929 แต่มีการเขียนคำนำและคำสรุปใหม่ เขากล่าวว่าในฉบับพิมพ์ ค.ศ. 1928-1929 ได้เน้นความสำคัญของลูเธอร์ว่าเป็นวีรบุรุษของชาติ เป็นคนสำคัญในวัฒนธรรมของเยอรมัน ปัจจุบันนี้เขารู้สึกว่าเป็นการยกย่องเกินความจริง ความรู้สึกนี้เกิดเมื่อเขาร่วมกับศาสนจักรของลูเธอร์ลันต่อสู้นาซีในทศวรรษที่ 1930

อิตาลี

โครเช (ค.ศ. 1866-1952)

โครเชเป็นนักประวัติศาสตร์ที่มีชื่อเสียงในปัจจุบัน แต่ชื่อเสียงของโครเชแพร่หลายในต่างประเทศมากกว่าในอิตาลี มีการแปลงานของเขาออกเป็นภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน รัสเซีย และญี่ปุ่น โครเชได้รับอิทธิพลของวิกโต มาร์กซและเฮเกล ค.ศ. 1924 โครเชขัดแย้งกับมุสโซลินี ซึ่งเป็นการกระทำที่กล้าหาญ แต่โครเชมีชีวิตอยู่ได้เนื่องจากเขาร่ำรวยและมีชื่อเสียงดี โครเชเขียน History of Italy From 1871 to 1915 และเขียน History of The Kingdom of Naples อีกเรื่องคือ History Subsumed Under The Concept of Art (ค.ศ. 1919)

ความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ คือ เรื่องเวลา นักประวัติศาสตร์อื่น ๆ ถือเวลาผ่านไปเรื่อย ๆ ตัวนักประวัติศาสตร์มีชีวิตในปัจจุบัน อดีตนั้นตายแล้ว สำหรับโครเชแล้วถือว่าเวลานั้นหยุดนิ่ง อดีตและอนาคตมิได้แยกออกจากปัจจุบันแต่เป็นส่วนหนึ่งของปัจจุบัน อดีตและอนาคตมีอยู่เฉพาะปัจจุบัน ดังนั้น อดีตและอนาคตจึงอยู่ในความคิด จากหลักนี้ประวัติศาสตร์ทั้งหมดสมัยหินเก่า สมัยกลาง สมัยปัจจุบัน คือ ประวัติศาสตร์ร่วมสมัย⁷

โครเชแยกประเภทกิจกรรมที่อยู่ในความคิดออกเป็น เรื่องเกี่ยวกับความงาม แสดงออกในภาษา ศิลปะ คุณค่าคือความงามทางด้านตรรกวิทยา แสดงออกในปรัชญาและประวัติศาสตร์ คุณค่าคือความเจริญทางเศรษฐศาสตร์ แสดงออกทางการการปกครอง วิทยาศาสตร์ การผลิต มีเป้าหมายคือความมีประโยชน์ สุดท้ายคือ จริยศาสตร์ แสดงออกในกฎหมายศีลธรรม การปฏิรูปสังคม คุณค่าคือความดี

จากนั้นโครเชก็เริ่มถกเถียงปัญหาที่ว่าประวัติศาสตร์เป็นวิทยาศาสตร์หรือศิลปะสำหรับปัญหานี้ในเยอรมนีสรุปว่าประวัติศาสตร์เป็นวิทยาศาสตร์ โครเชถือว่า วิทยาศาสตร์พยายามสร้างกฎจากการทดลอง เรียกว่า กฎธรรมชาติ วิทยาศาสตร์มิใช่ความรู้ แต่เป็นการกระทำ

⁷Schmitt, ed. *Some Historian*, p. 73.

วิทยาศาสตร์เป็นสิ่งที่นำมาใช้เป็นประโยชน์ในทางปฏิบัติได้ซึ่งต้องใช้กฎกับความเป็นจริง เพื่อผลบางอย่าง เช่น การสร้างสะพาน รักษาความเจ็บไข้ โครเซสรุปว่าประวัติศาสตร์มิใช่ วิทยาศาสตร์ แต่ในขณะเดียวกันประวัติศาสตร์มิใช่ศิลปะเพราะศิลปะเป็นการแสดงออกซึ่ง ไม่เกี่ยวกับเหตุผล โครเซมีความเห็นว่าประวัติศาสตร์ คือปรัชญา⁸ ซึ่งเป็นเรื่องของความคิด เป็นเรื่องสากลและมีความจำเป็น⁹

โครเซ สนใจปัญหาสังคมและการเมือง โครเซต่อต้านนักประวัติศาสตร์ที่มุ่งสร้างตัดใหม่ ให้เป็นในรูปปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ๆ โครเซถือว่าการศึกษาคือ การวิเคราะห์พลังที่มีอยู่ใน โลกปัจจุบัน อดีตจะต้องมองจากกระจกของปัจจุบัน ดังนั้น การศึกษาคือทำให้มนุษย์ ตระหนักถึงฐานะของตัวเองได้มากที่สุด ในการตระหนักถึงคุณค่าในอดีต มนุษย์จะเรียนรู้ทำให้ เขามีส่วนในการสร้างอนาคตได้

โครเซ มีความเห็นว่าสิ่งที่สำคัญสำหรับหนังสือประวัติศาสตร์ คือ ความมีเอกภาพทางด้าน ตรรกวิทยา การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โครเซแบ่งประวัติศาสตร์ออกเป็น 4 ชนิด คือ ประวัติศาสตร์ ศิลปะประวัติศาสตร์ความคิด ประวัติศาสตร์จริยศาสตร์ และประวัติศาสตร์เศรษฐศาสตร์ สำหรับโครเซนั้นประวัติศาสตร์ที่สมบูรณ์แบบ คือ ประวัติศาสตร์ในแนวจริยธรรม-รัฐศาสตร์ ซึ่งเป็นประวัติศาสตร์ความคิดของมนุษย์ นอกจากนี้โครเซถือว่าประวัติศาสตร์จะไม่ซ้ำรอยมันเอง

---

⁸เดิมถือว่าปรัชญาเป็นราชินีของวิทยาศาสตร์ทั้งมวล และประวัติศาสตร์อยู่ใต้ปรัชญา

⁹Collingwood, *The Idea of History*, p. 197.